

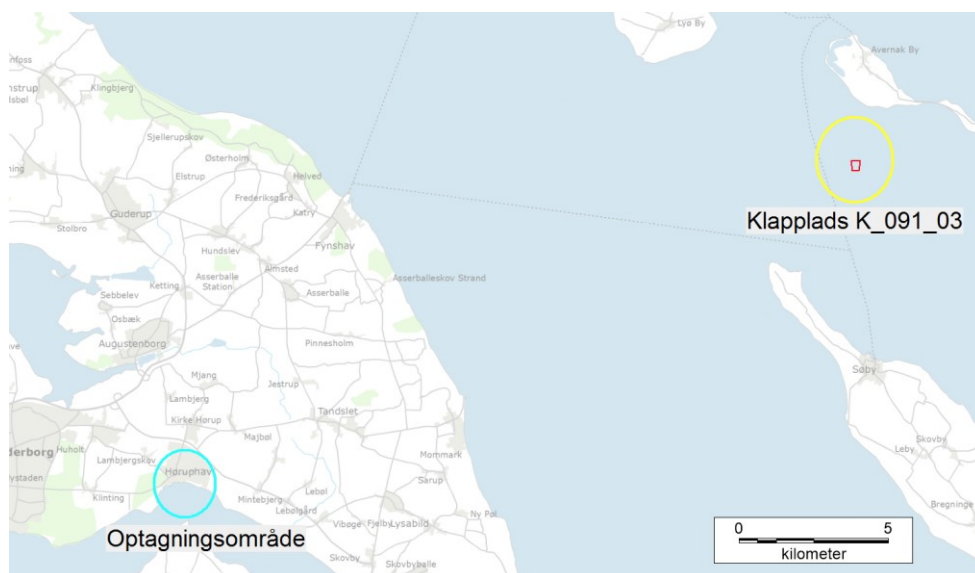
Høruphav Brolaug,
Høruphav Havn 1
6470 Sydals

CVR nr. 28339410

Erhverv
Ref. CHABE
J.nr: 2019 - 4599
Den 14. april 2020

Høruphav Havn, Klaptilladelse

Miljøstyrelsen giver hermed Høruphav Brolaug tilladelse¹ til klapning af 5.000 m³ oprensings og uddybningsmateriale fra fire områder i Høruphav Havn på klapplads K_091_03, som ligger i vandområde 214 'Det sydfynske Øhav, åbne del'.

Oversigt over optagnings- og klappområde

Tilladelsen offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside den 14. april 2020.
Klagefristen udløber den 12. maj 2020.
Tilladelsen udløber den 13. maj 2025.

¹ Tilladelsen er givet med hjemmel i havmiljølovens § 26, jf. lovbekendtgørelse nr. 1165 af 25. november 2019.

Indholdsfortegnelse

Høruphav Havn, Klaptilladelse	1
1. Vilkår for klaptilladelsen	3
1.1 <i>Vilkår for optagning og brugen af klappladsen</i>	3
1.2 <i>Vilkår for tilsyn og kontrol</i>	3
2. Oplysninger i sagen.....	4
2.1 <i>Sagens baggrund</i>	4
2.2 <i>Udtalelser fra høringsparter</i>	4
3. Miljøstyrelsens vurdering	5
3.1 <i>Konklusion</i>	12
4. Offentliggørelse og Klagevejledning	12
5. Andre oplysninger	13
6. Følgende har modtaget kopi af tilladelsen	13
BILAG 1 Oprensningsområdets placering.....	15
BILAG 2 Klappladsens beliggenhed	16
BILAG 3 Vurdering af miljøfarlige stoffer i forbindelse med klapning af optaget havbundsmateriale.....	17
BILAG 4 Analysedata for delområderne.....	19

1. Vilkår for klaptilladelsen

1.1 Vilkår for optagning og brugen af klappladsen

- A. Tilladelsen gælder i tidsrummet fra den 13. maj 2020 til den 13. maj 2025.
- B. Der må højst klappes en samlet mængde på 5.000 m³ fastmål, svarende til ca. 5.690 tons tørstof i tilladelsens samlede løbetid. Klapmaterialet må kun stamme fra den del af havnebassinet, der er indrammet med blåt på det luftfoto, der fremgår af bilag 1.
- C. Klapningen skal foregå på klapplads K_091_03, som ligger i vandområde 214 'Det sydfynske Øhav, åbne del'. Klappladsens placering fremgår af bilag 2.
- D. Der må som følge af klapningen ikke ske dybdeforringelser i klapområdet til under 30 meter i forhold til middelvandstand - DVR-90.
- E. Klapning må i året 2020 foregå fra 13. maj til og med d. 31. maj 2020, samt fra 1. oktober 2020 til 31. december 2020.
- F. Klapning må i årene 2021-2025 kun foregå fra og med 1. oktober til og med 31. marts.
- G. Klapmaterialet skal spredes jævnt på den i pkt. C beskrevne klapplads og må ikke indeholde større faste genstande.

1.2 Vilkår for tilsyn og kontrol

- H. Indberetninger om klapning, jf. § 12 og 13, stk. 1 og 3, i bekendtgørelse om bypass, nyttiggørelse og klapning af optaget havbundsmateriale², skal ske elektronisk efter nærmere anvisninger fra Miljøstyrelsen. Anvisning findes på www.mst.dk. Indberetningen om opstart af klapning skal være Miljøstyrelsen i hænde senest 8 dage før klapstart, og skal indeholde oplysninger om fartøjets navn og MMSI nummer. Hvis der sker ændringer i forhold til det indberettede, skal Miljøstyrelsen straks underrettes herom. Afbrydes klapningen i mere end tre måneder, skal der indgives ny underretning.
- I. Under klapningen skal der føres logbog over positionen for klapningen af de enkelte laster. Kopi af logbog skal opbevares hos tilladelseshaver i mindst et år efter udløb af klaptilladelsens gyldighedsperiode, så den kan fremsendes til Miljøstyrelsen på anmodning herom.
- J. Kopi af tilladelsen skal forefindes på oprensningsfartøjet og klapfartøjet. Tilladelseshaver skal sørge for, at den entreprenør, som udfører arbejdet,

² Bekendtgørelse nr. 950 af 27. juni 2016

er gjort bekendt med tilladelsens vilkår.

- K. De fartøjer, der udfører opgravningen og klapningen, skal være udstyret med elektronisk positioneringsudstyr, hvor positionen løbende registreres. Skibets position skal være tilgængelig via det nationale overvågningssystem for skibsfart: AIS klasse A. AIS-udstyret skal til enhver tid være tændt, så længe opgravningen og klapningen udføres. Såfremt der sker nedbrud af AIS-udstyret skal opgravningen/klapningen standses og Miljøstyrelsen underrettes.

2. Oplysninger i sagen

2.1 Sagens baggrund

Høruphav Brolaug har søgt om tilladelse til over en 5-årig periode at opgrave og klappe i alt 5.000 m³ sediment. Det drejer sig om opgravning fra fire delområder i Høruphav Havn (område 1 til 4, se bilag 1), hvor sediment fra delområde 1, 2 og 3 er uddybningsmateriale. Sediment fra område 4 er oprensningsmateriale.

Det ønskes klappet på klapplads K_091_03, som ligger i vandområde 214 'Det sydfynske Øhav, åbne del'.

Natura 2000-områder og bilag IV arter.

Optagningsområdet grænser op til Natura 2000-område nr. 254 'Sønderskoven og Lambjerg Indtægt'. Det nærmeste marine Natura-2000 område er beliggende ca. 3,3 km væk fra havnen. Dette er Natura 2000-område nr. 197 'Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet rundt om Als'.

Klappladsen ligger 1,8 km syd for Natura 2000-område nr. 125 'Vestlige del af Avernakø'. Desuden ligger et primært marint Natura 2000-område, N2000 nr. 197 Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet rundt om Als, knap 4 km vest for klappladsen.

2.2 Udtalelser fra høringsparter

Fiskeristyrelsen

Fiskeristyrelsen har d. 23. marts 2020 skrevet, at Fiskeristyrelsens afdeling i Kolding har ingen kommentarer til høringen.

Søfartsstyrelsen

Søfartsstyrelsen ser intet sejladsikkerhedsmæssigt til hinder for at tillade den ansøgte mængde klappet.

Der må som følge af klapningen ikke ske dybdeforringelser i klapområdet til under 30 meter i forhold til middelvandstand - DVR-90.

Slots- og Kulturstyrelsen

Langelands Museum skriver i e-mail d. 2. marts 2020, at museet ingen kommentarer har til høringen.

Skulle der under arbejdet påtræffes spor af fortidsminder eller vrage skal dette straks anmeldes til Langelands Museum i henhold til museumslovens §29 h, ifølge hvilken fund af spor af fortidsminder eller vrage gjort under anlægsarbejde straks skal anmeldes til Slots- og Kulturstyrelsen og arbejdet standses.³

3. Miljøstyrelsens vurdering

Alternativer til klappning

Da materialet indeholder lettere forhøjede koncentrationer af miljøfarlige stoffer, jf. tabel 1, vurderes det ikke at være egnet til kystnær genplacering.

Høruphav Brolaug skriver i en e-mail: *"Vi har talt med Sønderborg Kommunes afdeling for Vand & Natur vedrørende nyttiggørelse. De kan ikke umiddelbart i nærområdet anviser et projekt, hvor materialet kan nyttiggøres. Hvis materialet skal bortskaffes fra havnen, har vi et trafikalt problem ved, at ca. 150 lastbiler med hænger skal igennem Høruphav's krogede gade, med gamle huse tæt på vejen"*.

Miljøstyrelsen vurderer at sagen, på denne baggrund, skal behandles som en klapsag.

Vurdering af sedimentet

Hvis klappningen foretages med et fartøj, der kan transportere 200 m³, og fartøjet når ud på klappladsen 2 gange pr. dag vil klappningen af den totalt tilladte mængde være overstået på 25 dage over 5 år. Miljøstyrelsen vurderer ikke, at en så kortvarig forstyrrelse vil medføre gener forårsaget af de sedimentfaner, der vil opstå i vandfasen på grund af spild i forbindelse med optagning og klappning.

I forbindelse med ansøgning om klappning blev der i 2019 foretaget analyser af materiale fra Høruphav Havn. I tabel 1 er vist resultatet af disse analyser samt værdierne for nedre og øvre aktionsniveau, jf. klappvejledningen⁴. For de stoffer, hvor nedre aktionsniveau er overskredet, er der desuden vist den i forvejen forekommende koncentration i sediment fra omgivelserne med et tilsvarende organisk indhold. Data, der ligger til grund for den eksisterende baggrund, er baseret på overvågningsdata fra NOVANA programmet⁵. En nærmere forklaring på prøvetagningsstrategier samt hvordan de miljøfarlige stoffer i sedimentet vurderes, fremgår af bilag 3.

³ Museumsloven LBK nr. 358 af 8. april 2014.

⁴ By- og Landskabsstyrelsen vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale – klappning.

⁵ NOVANA står for "Det nationale overvågningsprogram for vandområder".

Tabel 1. Analyseresultater fra Høruphav Havn, samt nedre og øvre aktionsniveau jf. klapvejledningen. Dertil er angivet den eksisterende baggrundskoncentration ved tilsvarende glødetab for det stof, der overskrider nedre aktionsniveau.

Miljøfarlige stoffer	Høruphav Havn	Eksisterende baggrundskoncentration ved tilsvarende glødetab*	Nedre aktionsniveau	Øvre aktionsniveau
Tørstofindhold i % af prøve	67,50			
Glødetab (GT) i % af tørstof	3,00	3,00		
Arsen (mg/kg TS)	2,15		20	60
Bly (mg/kg TS)	6,70		40	200
Cadmium (mg/kg TS)	0,08		0,4	2,5
Krom (mg/kg TS)	6,60		50	270
Kobber (mg/kg TS)	19,75		20	90
Kviksølv (mg/kg TS)	0,02		0,25	1
Nikkel (mg/kg TS)	5,25		30	60
Tributyltin (TBT) (mg/kg TS)	0,0712	0,001-0,031	0,007	0,200
Zink (mg/kg TS)	35,50		130	500

TS = tørstof. GT = glødetab.

* Vandområdets baggrundskoncentrationer af tungmetaller baseret på data fra statslige overvågningsprogrammer. Data er vægtet i forhold til det organiske indhold (glødetab), der blev fundet i opgravningsområdet.

Ingen af de målte stoffer ligger over øvre aktionsniveau. Tributyltin (TBT) er mellem nedre og øvre aktionsniveau (markeret med gult i tabel 1). Af bilag 4 fremgår analysedata fra delområderne. For delområde 3+4 ligger kobber mellem nedre og øvre aktionsniveau; derfor er kobber markeret med svag gul i tabel 1.

TBT er en meget giftig organisk tin-forbindelse, som i mange år har været anvendt i skibsfarten, fordi giften forhindrer rurer, muslinger og tang i at gro på skibet under vandlinjen. I Danmark har TBT været forbudt at bruge i bundmaling siden start 2000-erne. En sammenligning med koncentrationerne i havbundsmaterialer fra den omgivende havbund med et tilsvarende glødetab tyder på, at sedimentet har fået tilført forhøjede koncentrationer af TBT fra aktiviteter, der er foregået inde i havnen. Der er valgt en klapplads som ligger ca. 1,8 km fra land. Ved klappning i vandområde 214 'Det sydfynske Øhav, åbne del' vil der imidlertid ske en hurtig opblanding af materialet med det sediment, der findes på stedet i forvejen, samt med det sediment, der transporteres langs bunden i vandfasen, som følge af den naturlige sedimentvandring. Forskel i koncentrationer på og omkring klappladsen før og efter klappning vurderes derfor at være ubetydelig.

Vurdering af klappningen i forhold til vandområdeplaner 2015-2021

Ifølge § 8, stk. 2, i bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand.

Ifølge bekendtgørelsens § 8, stk. 3, kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand og ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål.

I vandområdeplanerne bedømmes de enkelte vandområder i forhold til den økologiske og den kemiske tilstand.

1. Den økologiske tilstand inddeles i 5 klasser: *Høj, god, moderat, ringe* eller *dårlig tilstand*.
2. Den kemiske tilstand inddeles i to klasser: *god* eller *ikke god*.

Optagningsstedet ligger i vandområde 114 'Flensborg Fjord, ydre'. Området skal opfylde miljømålet '*God Økologisk tilstand*'.

Klapplassen ligger i vandområde 214 'Det sydfynske Øhav, åbne del'. Området skal opfylde miljømålet '*God Økologisk tilstand*'.

Miljømålet '*God kemisk tilstand*' skal opnås for begge områder.

Af tabel 2a og 2b fremgår det hvordan den økologiske tilstand i området omkring henholdsvis optagningsstedet og klapplassen er fastlagt i vandområdeplanen 2015-2021.

Af tabel 3a og 3b fremgår det hvordan den kemiske tilstand i området omkring henholdsvis optagningsstedet og klapplassen er fastlagt i vandområdeplanen 2015-2021.

1. Økologisk tilstand

Den samlede økologiske tilstand for hhv. vandområde 114 og vandområde 214 er vurderet til at være *ringe* jf. tabel 2a og tabel 2b.

Tabel 2a. Samlet økologisk tilstand for vandområde 114, hvor optagningsstedet er placeret.

Ident for vandområde:	114
Navn på kystvand:	Flensborg Fjord, ydre
Hovedvandopland:	1.11 Lillebælt/Jylland
Vandområdedistrikt:	Jylland og Fyn
Areal i hektar:	14896
1- eller 12-sømlsområde:	1-søml område
Typologi:	Fjordtype (P1), højere saltholdighed, ofte lagdelt, relativ lille afstrømning til området.
Kunstigt/stærkt modificeret vandområde:	Ikke udpeget som stærkt modificeret eller kunstigt.
Økologisk tilstandsklasse, samlet:	Ringe økologisk tilstand
Økologisk tilstandsklasse, klorofyl	God økologisk tilstand
Økologisk tilstandsklasse, ålegræs	Ringe økologisk tilstand
Økologisk tilstandsklasse, bundfauna	Ringe økologisk tilstand
Støtteparametre	-
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer:	Ukendt tilstand
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer, årsag:	Ikke relevant

Tabel 2b. Samlet økologisk tilstand for vandområde 214, hvor klappladsen er placeret.

Ident for vandområde:	214
Navn på kystvand:	Det sydfynske Øhav, åbne del
Hovedvandopland:	1.15 Det Sydfynske Øhav
Vandområdedistrikt:	Jylland og Fyn
Areal i hektar:	57052
1- eller 12-sømilsområde:	1-sømile område
Typologi:	Åbentvandstype (OW3a), vandområde med varierende lavere saltholdighed, lille tidevandsforskel (vestlige Østersø).
Kunstigt/stærkt modificeret vandområde:	Ikke udpeget som stærkt modificeret eller kunstigt.
Økologisk tilstandsklasse, samlet:	Ring økologisk tilstand
Økologisk tilstandsklasse, klorofyl	Ring økologisk tilstand
Økologisk tilstandsklasse, ålegræs	Moderat økologisk tilstand
Økologisk tilstandsklasse, bundfauna	Ukendt tilstand
Støtteparametre	-
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer:	Ukendt tilstand
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer, årsag:	Ikke relevant

Som indikator for vandområdeplanernes økologiske tilstand i kystvande anvendes følgende parametre: Dybdeudbredelsen af ålegræs, klorofylkoncentrationen, som udtryk for fytoplanktonbiomasse, og bundfauna, som beskriver tilstanden af de bunddyr, der lever nede i sedimentet.

Ålegræs

Ålegræs kan teoretisk set påvirkes af sedimentfaner på to måder: Dels ved direkte tildækning af bladene, hvis sedimentet aflejres på planterne, dels ved at vandet bliver uklart i sedimentfanerne, så lyset ikke når ned til planterne.

Parameteren ålegræs påvirkes ikke af betydning ved optagning i henhold til denne klaptilladelse, idet der kun opgraves inden for havnens dækkende værker, dvs. områder som allerede er forstyrret. Klappladsen ligger på dybder større end 30 meter. Der vokser ikke ålegræs så dybt, så klapaktiviteten vil ikke påvirke parameteren ålegræs.

Klorofyl

Ved frigivelse af næringssalte fra klapmaterialer og ved nedbrydning af organisk materiale herfra, kan der ske en hurtig opblomstring af planktonalger og dermed af vandets klorofylindhold i perioder hvor planktonnets vækst ellers er begrænset af mangel på næringsstoffer i vandet. Derfor skal det overvejes, om klaping af store mængder bør undgås i planternes vækstsæson.

For vandområde 214 'Det sydfynske øhav, åbne del', hvor klappladsen er placeret, er den ringe økologiske tilstand bl.a. baseret på, at tilstanden for klorofyl er vurderet til at være *ringe*. Det Sydfynske Øhav er blandt de områder i dansk farvand, der er hårdest ramt af iltsvind. Området var således i 2019 ramt af et af de hidtil værste registrerede iltsvind, både hvad angår udbredelsen og styrken af iltsvind⁶. Iltsvindet udviklede sig markant i løbet af august og starten af september. For at tage hensyn til dette, stilles der vilkår om tidsmæssig begrænsning af klaping over året, se vilkår E og F.

⁶ Iltsvind i de danske farvande august-september 2019. Notat fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi (2019).

Bundfauna

De bunddyr, der befinder sig i havnen på optagningsområderne vil blive fjernet i forbindelse med optagningen. Arealmæssigt vil denne påvirkning dog udgøre en ubetydelig del af vandområdet. Der vil hurtigt kunne ske en genindvandring af dyr til området. På klapplassen vil de dyr, der tildækkes i forbindelse med klappning, sandsynligvis ikke overleve. Iltsvind i området påvirker også bundfaunaen. Klappning anses som værende en meget lille forstyrrelse i forhold til vandområdets samlede bunddyrsamfund, og der vil hurtigt kunne genindvandre dyr til området efter endt klappning. Det vurderes, at hverken optagning eller klappning vil forringe tilstanden for bunddyr i vandområderne.

Samlet vurdering i forhold til økologisk tilstand

Det vurderes, at optagningen og klappning ikke vil medføre en forringelse af vandområdets økologiske tilstand eller ændre på vandområdets mulighed for at opfylde god økologisk tilstand.

2. Kemisk tilstand

Den kemiske tilstand er i vandområdeplaner 2015-2021 angivet som *god* i såvel optagningsområdet som omkring klapplassen. Dette skyldes blandt andet, at den kemiske tilstand for muslinger er *god* i begge vandområder. Den kemiske tilstand for sediment er *ukendt* for begge vandområder.

Tabel 3a. Kemisk tilstand for vandområde 114, hvor optagningsstedet er placeret.

Ident for vandområde:	114
Navn på kystvand:	Flensborg Fjord, ydre
Hovedvandopland:	1.11 Lillebælt/Jylland
Vandområdedistrikt:	Jylland og Fyn
Areal i hektar:	14896
1- eller 12-sømilsområde:	1-sømil område
Typologi:	Fjordtype (P1), højere saltholdighed, ofte lagdelt, relativ lille afstrømning til området.
Kunstigt/stærkt modificeret vandområde:	Ikke udpeget som stærkt modificeret eller kunstigt.
Kemisk tilstand:	God kemisk tilstand
Kemisk tilstand, årsag:	Ikke relevant
Kemisk tilstand, sediment:	Ukendt tilstand
Kemisk tilstand, sediment, årsag:	Ikke relevant
Kemisk tilstand, muslinger:	God
Kemisk tilstand, muslinger, årsag:	Ikke relevant
Kemisk tilstand, fisk:	Ukendt tilstand
Kemisk tilstand, fisk, årsag:	Ikke relevant
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer:	Ukendt tilstand
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer, årsag:	Ikke relevant
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer, sediment:	Ukendt tilstand
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer, sediment, årsag:	Ikke relevant
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer, fisk:	Ukendt tilstand
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer, fisk, årsag:	Ikke relevant
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer, muslinger:	Ukendt tilstand
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer, muslinger, årsag:	Ikke relevant
Miljømål kemisk tilstand:	God kemisk tilstand

Tabel 3b. Kemisk tilstand for vandområde 214, hvor klappladsen er placeret.

Ident for vandområde:	214
Navn på kystvand:	Det sydfynske Øhav, åbne del
Hovedvandopland:	1.15 Det Sydfynske Øhav
Vandområdedistrikt:	Jylland og Fyn
Areal i hektar:	57052
1- eller 12-sømlsområde:	1-søml område
Typologi:	Åbentvandstype (OW3a), vandområde med varierende lavere saltholdighed, lille tidevandsforskel (vestlige Østersø).
Kunstigt/stærkt modificeret vandområde:	Ikke udpeget som stærkt modificeret eller kunstigt.
Kemisk tilstand:	God kemisk tilstand
Kemisk tilstand, årsag:	Ikke relevant
Kemisk tilstand, sediment:	Ukendt tilstand
Kemisk tilstand, sediment, årsag:	Ikke relevant
Kemisk tilstand, muslinger:	God
Kemisk tilstand, muslinger, årsag:	Ikke relevant
Kemisk tilstand, fisk:	Ukendt tilstand
Kemisk tilstand, fisk, årsag:	Ikke relevant
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer:	Ukendt tilstand
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer, årsag:	Ikke relevant
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer, sediment:	Ukendt tilstand
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer, sediment, årsag:	Ikke relevant
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer, fisk:	Ukendt tilstand
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer, fisk, årsag:	Ikke relevant
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer, muslinger:	Ukendt tilstand
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer, muslinger, årsag:	Ikke relevant
Miljømål kemisk tilstand:	God kemisk tilstand

Ved vandområdeplanernes vedtagelse, var der ikke fastsat miljøkvalitetskrav for miljøfarlige stoffer i sedimentet. Efterhånden som der fastsættes sedimentkvalitetskriterier/-krav, for de stoffer, der vurderes som relevante i forhold til klapmateriale, skal det løbende vurderes, om disse kriterier er overholdt for det vandområde, hvori der søges om tilladelse til at udlede det konkrete stof.

Siden offentliggørelse/vedtagelse af de seneste vandområdeplaner er der indført miljøkvalitetskrav for sediment for tungmetallerne bly og cadmium⁷. For at opnå god kemisk tilstand må baggrundsværdien ikke overskride 163 mg/kg TS for bly. For cadmium må baggrundsniveauet ikke overstige 3,8 mg/kg TS mere end det naturlige baggrundsniveau.

Klapmaterialets indhold af bly og cadmium overskrider ikke miljøkvalitetskravene for god tilstand i sediment.

Samlet vurdering i forhold til kemisk tilstand

Det vurderes, at en eventuel påvirkning omkring optagningsstedet og klappladsen vil udgøre en ubetydelig påvirkning af vandområderne, hvorved aktiviteten ikke vil medføre en forringelse af overfladevandområdenes tilstand og ikke vil være til hinder for opfyldelsen af målet om god kemisk tilstand.

Kumulerede effekter

Klapplads K_091_03 benyttes, på nuværende tidspunkt, dvs. ved annonceringen af denne klaptiladelse, ikke af andre havne. Der vil således ikke være tale om kumulerede effekter for klapning.

⁷ Bekendtgørelse nr. 1625 december 2017 om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand.

Vurdering i forhold til Natura 2000-området

Høruphav Havn, optagningsområdet, grænser op til det terrestriske Natura 2000-område nr. 254 'Sønderskoven og Lambjerg Indtægt'. Det nærmeste marine Natura-2000 område er beliggende ca. 3,3 km væk fra havnen. Dette er Natura 2000-område nr. 197 'Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet rundt om Als'. Natura-2000 nr. 197 rummer Habitatområde H173 og fuglebeskyttelsesområde F64. På udpegningsgrundlaget for habitatområdet er sandbanke (1110), rev (1170) og marsvin (1351). For fuglebeskyttelsesområdet er edderfugl og hvinand, begge trækfugle i området, på udpegningsgrundlaget.

Klappladsen ligger 1,8 km syd for Natura 2000-område nr. 125 'Vestlige del af Avernakø'. Dette N2000-område er primært terrestrisk, men har også naturtypen 'lagune' (1150) på udpegningsgrundlaget. Dertil ligger Natura 2000-område nr. 197 Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet rundt om Als, knap 4 km vest for klappladsen.

Det vurderes, at optagning ikke kan påvirke de nærmeste Natura 2000-områder, da optagningen finder sted inden for havnens dækkende værker. De dækkende værker begrænser således spredning af eventuel spild, som opstår i forbindelse med opgravningsaktiviteterne.

Ved klapning bevæger klapmaterialet sig som en samlet enhed gennem vandsøjlen, og kun cirka 5 % af klapmaterialet vil ved klapning blive spildt i vandsøjlen. Ved klapning af materiale vil sedimentet spredes i umiddelbar nærhed af klappladsen grænser. I løbet af tilladelsen femårige løbetid, vil klapningen af den totalt tilladte mængde kunne overstås på 25 dage. Den mulige påvirkning fra spild i forbindelse med klapningen vil dermed være tidslig meget begrænset. Der er tale om en relativ lille mængde, der skal klappes i løbet af 5 år. Miljøstyrelsen forventer således ikke, at klapningen og udbredelsen af sedimentspild vil have en negativ effekt på de nærmeste Natura 2000-områder.

I forbindelse med klapning anses det for relevant at have fokus på bilag IV-arten marsvin. For Natura 2000-område nr. 197 viser et studie⁸, at der er sket en væsentlig ændring for marsvin, idet området har oplevet en nedgang i tætheden af marsvin i perioden 2007-2016 sammenlignet med perioden 1997-2006. Dette er baseret på satellitmærkningsdata. Under NOVANA-overvågning i 2013-14 og 2015-16 sås en signifikant stigning i antallet af akustiske detektioner fra marsvin i Flensborg Fjord-området, som indikerer at marsvinene er på vej tilbage efter nogle år med lavere tætheder. Støjen fra skibe der benytter havnen, og skibe der sejler i området ved klappladsen, vurderes at være sammenlignelig med den støj klapskibet udsender. Det forventes, at marsvin er vant til at flytte sig fra skibstrafik i området. Klapningen finder sted inden for et meget lille område, i en meget kort tidsperiode. Det vurderes derfor, at marsvin ikke bliver påvirket negativt af klapning.

Fuglebeskyttelsesområde F64 har, som nævnt, edderfugl og hvinand på udpegningsgrundlaget. Det Sydfynske Øhav udgør et vigtigt rasteområde for

⁸ Marsvins udbredelse og status for de marine habitatområder i danske farvande. Videnskabelig rapport nr. 284 fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi (2018).

edderfugl. Edderfugle kan dykke ned til 20 meter for at finde føde, men oftest søger de føde på lavere vand. Hvinænder overvintrer i det Sydfynske Øhav. Hvinændernes føde består blandt andet af muslinger, snegle, småfisk og krebsdyr, og kan indtage planteføde om sommeren. Klappladsen er placeret på dybder dybere end 30 meters vand, og derved vurderes det, at klapningen ikke vil påvirke fuglenes fourageringsmuligheder. Oprensningsområdet er desuden afgrænset af havnens dækkende værker, og projektet tidsmæssigt meget begrænset. Arterne på udpegningsgrundlaget vurderes derfor ikke, at blive påvirkede negativt af oprensning og efterfølgende klappning.

3.1 Konklusion

Den samlede vurdering er, at en tilladelse til at klappe materiale fra det indtegnede område i Høruphav Havn på den ansøgte klapplads og på de angivne vilkår vil være acceptabel i henhold til den gældende lovgivning og vejledning herom.

4. Offentliggørelse og Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af

- Ansøgeren
- Enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald
- Kommunalbestyrelsen
- Sundhedsstyrelsen
- Forbrugerrådet
- Danmarks Fiskeriforening
- Danske Råstoffer
- Danmarks Rederiforening
- Bilfærgernes Rederiforening
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Danske Havne
- Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID)
- Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, og som har ønsket underretning om afgørelsen
- Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, og som har ønsket underretning om afgørelsen, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Landsdækkende foreninger og organisationer der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål
- Landsdækkende foreninger og organisationer der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser

Klage skal ske via Klageportalen for Nævnene i Nævnenes Hus, via følgende hjemmeside <https://naevneneshus.dk>. Klagen sendes gennem Klageportalen til Miljøstyrelsen, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Såfremt der er indgivet klage, må tilladelsen først udnyttes, når klagenævnet har truffet afgørelse i sagen, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

5. Andre oplysninger

Hvis arbejdet ønskes varslet i Efterretninger for Søfarende, skal Søfartsstyrelsen underrettes herom mindst 3 uger forinden. Søfartsstyrelsen skal underrettes skriftligt eller via E-mail: sfs@dma.dk. Samtidig underrettes om arbejdsmetode, anvendt materiel, herunder om der udlægges varp og om det forventede påbegyndelsestidspunkt samt om arbejdets forventede varighed. Hvis arbejdet stoppes i mere end 2 måneder, skal Søfartsstyrelsen underrettes på ny.

Klapning uden tilladelse og tilsidesættelse af vilkår for denne tilladelse, herunder pligten til indberetning, kan straffes i henhold til § 59 i lov om beskyttelse af havmiljøet.

Miljøstyrelsens tilladelse til klapning fritager ikke ansøger fra at sikre sig, at alle øvrige tilladelser på den konkrete lokalitet er indhentet.

6. Følgende har modtaget kopi af tilladelsen

Sønderborg Kommune **post@sonderborg.dk**
Faaborg Midtfyn Kommune **fmk@fmk.dk**
Søfartsstyrelsen **sifa@dma.dk**
Fiskeristyrelsen **mail@fiskeristyrelsen.dk**
Slots- og Kulturstyrelsen ved Øhavsmuseet **arkaeologi@ohavsmuseet.dk**
Langelands Museum **langelands.museum@langelandkommune.dk**
Styrelsen for patientsikkerhed **stps@stps.dk**
Forbrugerrådet **fbr@fbr.dk**
Danmarks Fiskeriforening **mail@dkfisk.dk**
Danske Råstoffer **lmv@danskbyggeri.dk**
Danmarks Rederiforening **info@shipowners.dk**
Bilfærgernes Rederiforening **info@shipowners.dk**
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd **ae@ae.dk**
Danske Havne **danskehavne@danskehavne.dk**
Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID) **Info@flidhavne.dk**
Danmarks Naturfredningsforening **dn@dn.dk**

Danmarks Sportsfiskerforbund **post@sportsfiskerforbundet.dk**

Greenpeace **hoering.dk@greenpeace.org**

Dansk Ornitologisk Forening **natur@dof.dk**

Friluftsrådet **fr@friluftsradet.dk**

Dansk sejlunion **ds@sailing.dk**

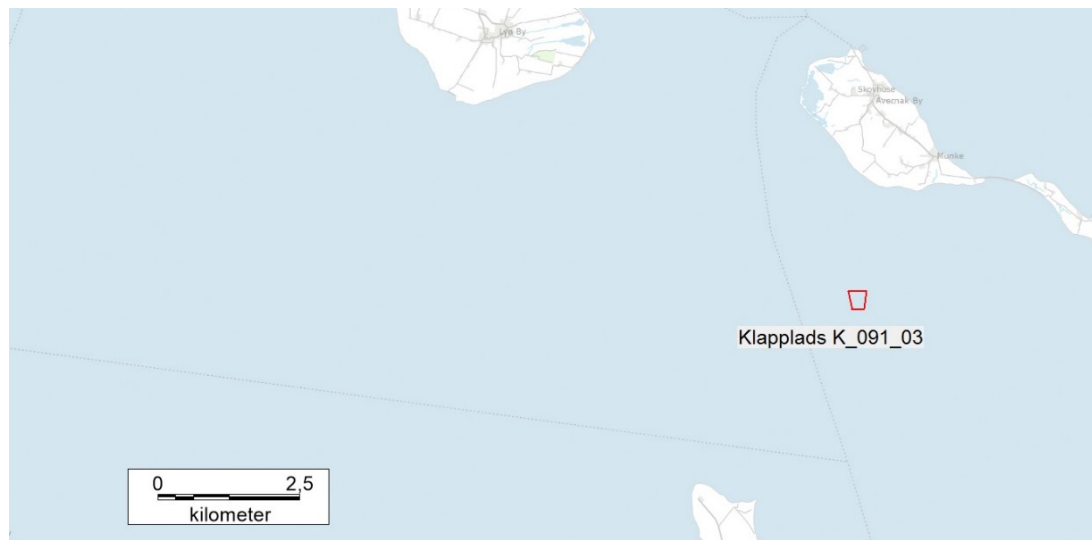
BILAG 1 Oprensningsområdets placering

Kort over de fire opgravningsområder i Høruphav Havn. De tilladte opgravningsområder er markeret med blå. De fire delområder har nummeringen 1 til 4.

BILAG 2 Klappladsens beliggenhed

Kort der viser placering af klapplads K_091_03:

Hjørnepositionerne er følgende:

55° 0,1' N	10° 14,9' Ø
55° 0,1' N	10° 15,2' Ø
54° 59,93' N	10° 15,15' Ø
54° 59,93' N	10° 14,95' Ø

(WGS-84) grader, minutter og decimalminutter.

BILAG 3 Vurdering af miljøfarlige stoffer i forbindelse med klapning af optaget havbundsmateriale

1. Prøvetagning

Ifølge klapvejledningen⁹ tages prøver af de øverste 25-50 cm af sedimentet på det sted, hvor der skal optages materiale. Grunden til, at der kun udtages prøver fra den øverste del af sedimentet, uanset at der eventuelt skal oprensnes op til en større dybde, er, at det mest forurenede materiale normalt vil aflejres med det finkornede og lette materiale, som aflejres øverst. Derfor vil en prøvetagning fra den øverste del af sedimentet være fyldestgørende i forhold til at vurdere indholdet af miljøfarlige stoffer.

Miljøstyrelsen har praksis for, at der skal tages prøver af de øverste 30 cm. Hermed opnås en ensartet prøvetagningsmetode for alle havne, hvilket øger sammenligneligheden imellem miljøtilstanden fra forskellige områder.

Analyseprogrammet fastsættes konkret i overensstemmelse med klapvejledningen.

2. Vurdering af det målte indhold af miljøfarlige stoffer.

I klapvejledningen er der fastsat to aktionsniveauer for de mest almindeligt forekommende miljøfarlige stoffer i klappmateriale. Nedre aktionsniveau antages at være på niveau med gennemsnitlige baggrunds niveau for de pågældende stoffer i de danske kystvande. Hvis klappmaterialet indeholder koncentrationer af miljøfarlige stoffer under eller på niveau med nedre aktionsniveau, kan det som udgangspunkt tillades genplaceret på havet. Er det over øvre aktionsniveau, kan materialet som udgangspunkt ikke tillades genplaceret på havet.

Hvis der konstateres koncentrationer af et eller flere miljøfarlige stoffer imellem øvre og nedre aktionsniveau kan tilladelsen kun gives på baggrund af en konkret vurdering af aktivitetens (optagningens og klappningens) mulige miljøkonsekvenser.

Vurdering af sediment med koncentrationer mellem nedre og øvre aktionsniveau.

Ved en konkret vurdering af påvirkningerne fra sediment med koncentrationer mellem nedre og øvre aktionsniveau indgår følgende forhold:

- Graden af forurening, herunder særlig en sammenligning med det eksisterende baggrunds niveau i det vandområde, hvor klapppladsen ligger
- Mængden af sediment, der ønskes klappet, og over hvor lang tid
- Nærhed til følsomme områder
- Spredningsforhold ved optagningsstedet og klapppladsen

Generelt indgår det i vurderingen, om koncentrationerne ligger tæt på eller langt fra nedre aktionsniveau. Det er desuden relevant at sammenligne med baggrunds niveauet i det konkrete vandområde.

Ved sammenligning med baggrundsdata er der behov for at korrigere for indholdet af organisk materiale i sedimentet. Dette skyldes, at de miljøfarlige stoffer

⁹ By- og Landskabsstyrelsens vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale - klapning.

hovedsageligt binder sig til det organiske materiale, der er i havbunden. Derfor vil koncentrationen af miljøfarlige stoffer alt andet lige være større i sedimenter, der indeholder store mængder organisk materiale. Da organisk materiale sædvanligvis er lettere end den mineralske del af sedimentet, vil det organiske materiale lettere blive transporteret rundt i vandet som følge af strøm mv. Dette medfører, at havne kan fungere som sedimentfælder, hvori det organiske sediment i vandet vil bundfældes på grund af strømlæ.

I de havne, hvor der ophobes organisk materiale, vil koncentration af organisk materiale derfor være større end i det farvand, der omgiver havnen. Som følge heraf vil koncentrationen af miljøfarlige stoffer også være større, uden at dette nødvendigvis skyldes forureningskilder i havnen. For at få et retvisende billede af indholdet af miljøfarlige stoffer og vurdere, om dette er udtryk for, at havnesedimenterne er mere forurenede end sedimentet i det konkrete vandområde, er det derfor relevant at tage højde for indholdet af organisk materiale.

Det organiske materiale i sedimentet kan estimeres på følgende måde: En prøve af sedimentet vejes. Herefter tørres sedimentet så alt vandet i fordamper fra prøven. Prøvens tørstofindhold angives i procent af prøvens totale vægt. Derefter opvarmes den tørrede prøve ved så høje temperaturer, at alt det organiske materiale fra prøven brændes af. Det kaldes at man "udgløder" prøven. Ved at veje prøven igen og trække de to vægte fra hinanden, får man et mål for prøvens glødetab, der angiver prøves andel af organisk materiale. Det angives i procent af den tørre prøves vægt. Dvs. glødetab (GT) i % af tørstof, angiver hvor stor en procentdel organisk materiale der er i sedimentet.

Man kan således sammenligne de målte koncentrationer af miljøfarlige stoffer fra havnen med de koncentrationer, der findes i prøver fra det konkrete vandområde, der har et tilsvarende indhold af organisk materiale. På den måde kan det vurderes, om sedimentets indhold af miljøfarlige stoffer er en forurening, der stammer fra havnen, eller om der blot er tale om en ophobning af organisk materiale fra omgivelserne, som ikke vil give en nettotilførsel til vandområdet.

Hvis der efter korrektion i forhold til indhold af organisk materiale er en forhøjet koncentration af miljøfarlige stoffer i det sediment, der ønskes klappet, foretages en konkret vurdering af optagningens og klappingens forventede påvirkning af klapplassen og vandområdet. Dette sker på baggrund af mængden af sediment, der ønskes klappet, hvor store mængder, der ønskes klappet på en gang og over hvor lang tid, spredningsforhold på klapplassen, nærhed til følsomme områder m.v.

Hvis der ikke er en overkoncentration af miljøfarlige stoffer i forhold til baggrundsniveauet, sker der reelt ikke en tilførsel af miljøfarlige stoffer til havet, og klappingen vil som altovervejende hovedregel kunne tillades. Der kan dog være særlige tilfælde, hvor mængderne er så store, eller området er så følsomt, at der må foretages en yderligere konkret vurdering i forhold til en eventuel akut skadevirkning.

BILAG 4 Analysedata for delområderne

Analysedata for de fire delområder er inddelt i følgende blandingsprøver:

- Delområde 1 og 2
- Delområde 3 og 4.

Miljøfarlige stoffer	Del- område 1+2	Del- område 3+4	Eksisterende baggrunds- koncentration ved tilsvarende glødetab*	Nedre aktions- niveau	Øvre aktions- niveau
Tørstofindhold i % af prøve	76	59			
Glødetab (GT) i % af tørstof	3,00	3,00	3,00		
Arsen (mg/kg TS)	2,00	2,30		20	60
Bly (mg/kg TS)	2,40	11,00		40	200
Cadmium (mg/kg TS)	0,07	0,09		0,4	2,5
Krom (mg/kg TS)	3,20	10,00		50	270
Kobber (mg/kg TS)	5,50	34,00	4,11-16,4	20	90
Kviksølv (mg/kg TS)	0,01	0,037		0,25	1
Nikkel (mg/kg TS)	2,70	7,80		30	60
Tributyltin (TBT) (mg/kg TS)	0,008	0,134	0,001-0,031	0,007	0,200
Zink (mg/kg TS)	14,00	57,00		130	500